JANUAR
1 P Novo leto
2 S Izidor
3 N Ime Jezusovo
4 P Tit, škof
5 T Sv. Simeon, st.
6 S Trije Kralji
7 Č Feliks
8 P Severin
9 S Vital
10 N Sv. Družina
11 P Higinij
12 T Arkadij
13 S Veronika
14 Č Hilarij
15 P Paul. pušč.
16 S Marcel

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO, IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 256. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 31. DECEMBRA — THURSDAY, DECEMBER 31, 1936 LETNIK (VOL.) XLV

Mešanica narodov v španski vojni - Papežu slabijo moči

Popolnoma negotovo, kdaj se utegne vojna v Španiji končati in kak bo nje izid. — Španija postala pravo mednarodno bojišče; v obeh taborih so zastopniki vseh mogočih evropskih narodov. — Pritisk, da se ustavi dotok tujezemcev.

Madrid, Španija. — Pet mesecev je minulo pred nekaj dnevi, kar divja po Španiji blazna civilna vojna, toda izgledi o tem, kak bo izid, so bolj megleni, kakor so bili v nje začetku. Enako je negotovo tudi vsako napovedovanje, kdaj se utegne to klanje končati. Vse, kar je vojna doslej dosegla, je to, da je razdelila deželo v dva dela: en del imajo pod oblastjo nacijonalisti, drugi je ostal vladi. Poleg tega je položaj še toliko "napredoval," da ni to več guerilska vojna, kakor je bila v začetku, marveč se je stanje izkristaliziralo, da ste obe sovražni skupini ločeni od strelskih jarkov; vojna se je nekako "modernizirala."

Kdaj bo vojne konec in kak bo nje izid, je zdaj že kaj malo odvisno od Špancev samih. Tekom teh petih mesecev je namreč postala Španija pravo mednarodno bojišče in pozorišče, na katerem nastopajo vsi narodi Evrope. To ni torej več španska civilna vojna, marveč civilna vojna vseh držav in istočasno mednarodna vojna države proti državi, kajti, ako vržemo splošen pogled na bojujoče se moči v obeh sovražnih skupinah, se nam pokaže kaj pisana slika.

Poročano je že bilo, da so države na sestanku nevtralnostnega odbora v Londonu metale druga drugi v obraz očitke, da podpirajo to ali drugo bojujočo se stranko v Španiji. Vsaka država je nasprotno tajila, da bi bila kriva te kršitve nevtralnosti. Resnica pa je, da so skoraj vse enako krive, kajti v Španiji se danes najdejo na obeh straneh pripadniki vseh mogočih narodov in držav. Tako ima vladna armada dve brigadi, sestavljeni izključno iz inozemcev. Največ od teh je Francozov, Nemcev in Italijanov; zadnji dve skupini ste se prišli bojevat v Španijo proti fašizmu, proti kateremu nimajo doma moči, da bi se dvignili. Dalje so v teh dveh brigadah Poljaki, Angleži, Belgijci, Švicarji, Rumunci in celo Jugoslovani.

Tudi tabor nacijonalistov je sestavljen iz enake mešanice. Od domačega španskega prebivalstva se je pridružil nacijonalistom predvsem tisti del, ki je ostal zvest katoličanstvu. Ti ljudje se sicer zavedajo, da nimajo kakih posebnih predpravic pričakovati od fašistov, ako ti zmagajo, kajti vedo, kako malo so na pr. upoštevani katoličani v nazijski Nemčiji, po katere vzorcu se namerava reorganizirati nova španska država, vendar pa pričakujejo vsaj toliko, da se jim bodo pustile cerkve za opravljanje njih verskih dolžnosti in ne bodo zaradi vere v nevarnosti za življenje.

Poleg teh bojevnikov ima Francova nacijonalistična vojska tudi večino domačega rednega vojaštva in Maure iz afriške španske kolonije. V inozemskem oddelku pa je enako kot v vladni armadi zastopana skoraj cela Evropa, v prvi vrsti seveda fašistični državi, Nemčija in Italija.

Ako bi se dotok tujezemcev ustavil, na kar pritiskate točasno Francija in Anglija, in bi druge države tudi prenehale pošiljati orožje v Španijo, bi brez dvoma bilo vojne kaj kmalu konec.

AVTOMOBILSKA STAVKA

Delavstvo v Clevelandu stopilo v "sedečo" stavko.

—o—

Cleveland, O. — Stavka v kateri je udeleženih okrog 7000 delavcev, je izbruhnila pretekli ponedeljek zvečer v tukajšnji avtomobilski tovarni Fisher Body Co., ki je podružnica General Motors Corp. Delavstvo je zasedlo tovarno in njega voditelji izjavljajo, da bo ostalo tamkaj, dokler se boj zadovoljivo ne izvojuje. V torek je mestni župan Burton podvzel poizkušanje za posredovanje in je v ta namen poklical na konferenco delavske zastopnike. Za prihodnjo nedeljo je sklicano zborovanje zastopnikov avtomobilskega delavstva iz deseterih mest, da se ukrenejo koraki za nastop proti General Motors Corp.

—o—

PREDSEDNIK POZDRAVIL KONFERENCO

Washington, D. C. — Konferenci za pobijanje sifilisa in drugih spolnih bolezni, ki se je otvorila tukaj pretekli ponedeljek, je poslal predsednik Roosevelt svojo poslanico, v kateri je pozdravil navzoče in povdaril, da je federalna vlada globoko interesirana v propagandi, ki jo imajo zborovalci v načrtu v dosego pobijanja te zahrbtne bolezni. Na konferenci je zbranih okrog 500 zdravnikov in drugih predstavnikov v službi za javno zdravstvo iz 32 držav.

—o—

MEDENI TEDNI MU ZAGRENJENI

Chicago, Ill. — 24 letni Chas. P. Huck je imel precej romantično življenje zadnje dni, ki pa ga je koncem konca privedlo v jetniško celico. Fant je služil pri vojakih v Fort Sheridan. Naveličal pa se je tega življenja in tako je dezertiral pred kakima dvema tednoma. Kmalu nato se je oženil in ustanovil svoj dom na 1126 No. La Salle st. Policija pa ga je pretekli ponedeljek iztaknila in napravila konec prijetnemu življenju. Njegova žena pravi, da ni vedela, da je mož dezertiral.

—o—

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

OBSOJENI NA SMRT

Tiste, ki so vdani mamljivim sredstvom, čaka na Kitajskem smrt.

—o—

Peping, Kitajska. — Okrog 100,000 Kitajcev je obsojenih, da morajo umreti pred Novim letom. Ti nesrečneži so namreč tisti, ki so vdani opiju ali kakim drugim mamljivim sredstvom, in vlada je pred kratkim izdala povelje, da se morajo do Novega leta ali ozdraviti, ali pa spraviti na drugi svet. Kakor oblasti trdijo, so trgovci iz Koreje krivi, da se je usodna navada uživanja teh strupov tako razširila med kitajsko prebivalstvo. Ker te trgovine ne morejo ustaviti, so postavili žrtve pod grožnjo smrtne kazni.

—o—

ZDRAVNIŠKA NAVODILA ZA "FLU"

Chicago, Ill. — Zadnje čase so se slučaji influence in pljučnice tako razširili, da je položaj podoben časom v letu 1918, dasi ni tako nevaren. Zdravniki so izdali posebna navodila, kako je ravnati, ako je kdo napaden od te bolezni. Predvsem povdarjajo, da mora bolnik ostati na gorkem v postelji. Drugo pravilo je, naj se vzdrži jedi; dobesedno izstrada naj se za nekaj dni. Edino, kar sme uživati, je čaj, prepražen kruh (toast) in sadni sok. Nasprotno pa naj pije dosti vode. Tisti, ki mislijo, da je ob takih prilikah priporočljiv šnops, ali kaka druga opojna pijača, so v zmoti, ker ta tvori nadaljno breme za sistem, ki je itak že oslabel. Torej nikakih opojnih pijač, dosti vode in čim najmanj jedi. Ako je slučaj le količkaj resen, naj se takoj pokliče zdravnik.

—o—

ZA DOVOLJEVANJE NAGRAD V GLEDALIŠČIH

Chicago, Ill. — Eden tukajšnjih aldermanov namerava prihodnji teden staviti predlog, da se prekliče mestna odredba, po kateri je prepovedano gledališčem in drugim zabavališčem dajati posetnikom nagrade potom žrebanja, češ, da je javnost naklonjena takim podeljevanjem nagrad. Zadnje dni je bilo aretiranih 16 poslovodij raznih gledališč ker so kljub prepovedi nadaljevali s svojimi "bank nights."

—o—

RUSIJA SE NAMERAVA AMERIKANIZIRATI

Moskva, Rusija. — Iz sovjetskih vodilnih industrijskih krogov se slišijo zahteve, da se mora industrija v Rusiji reorganizirati po ameriškem sistemu, da bo bolj uspešno obratovala. Komisar za težko industrijo se je ravnokar povrnil iz Amerike, kjer je proučeval tamkajšnji obrat, in se je izrazil, da 600 ameriških delavcev producira toliko, kakor v Rusiji 1,700 delavcev.

ZOPET AEROPLANSKA KATASTROFA

Burbank, Kalif. — Pripetila se je nova zračna katastrofa, že tretja v teku nekaj dni, katera je zahtevala nadaljnje število človeških žrtev. V gorovju, kakih 20 milj severozapadno od tukaj, so iskalci našli ponesrečen aeroplan in v njem 12 mrtvih žrtev. Ker ni nihče od ponesrečencev ostal živ, se tudi ne ve natančno, kako je prišlo do nesreče. Očividno pa je aeroplan treščil v vrh gore, ko je pilot iskal mesto za pristanek.

KRIŽEM SVETA

— **Budapesta, Ogrska.** — Iz tukajšnje univerzitetne klinike so tatovi ukradli radija v vrednosti za $20,000. Policija je z javnimi proglasi posvarila tatove, naj se pazijo, da se ne ožgejo, ker radij ni bil v varnostnem zavoju.

— **Rim, Italija.** — Mussolinijev sin Vittorio se namerava v kratkem poročiti in vsled tega je Mussolinijeva hči, soproga zun. ministra Ciano, odložila svoje nameravano potovanje v Ameriko do marca.

— **Berlin, Nemčija.** — Geslo "Zlato dam za železo," bo prišlo zopet v Nemčiji v modo kakor v času vojne. Vlada je namreč odredila, da se izdela devet milijonov malih rožic iz železa, ki se bodo prodajale ljudstvu, da se s tem nabere skład za zimski relif.

—o—

ČLOVEŠTVO ODVISNO OD ELEKTRIKE

Newark, N.J. — Kako tesno je moderno življenje v mestih zvezano z elektriko, se je moglo razvideti pretekli ponedeljek ponoči v tukajšnjem mestu in po mestih v okolici, ko je v električni centrali izbruhnil ogenj, ki je za nekaj ur onemogočil proizvajanje električne sile. Posledice tega so bile take, da jih prebivalstvo ne bo zlepa pozabilo. V trenotku je bilo celo mesto v temi. Obrat v industrijskih podjetjih se je ustavil. Radio je umolknil. Transportacijska sredstva so obtičala. Ljudstvo, ki ga je bilo na tisoče in desettisoče v osrednjem delu mesta, je bilo takorekoč brez pomoči in ceste so se natrpale z avtomobilisti, ki si na temnih cestah niso mogli dobiti izhoda. V bolnicah so se nujni slučaji operacij morali izvršiti pri bleči luči sveč in petrolejk.

PAPEŽ NIMA VEČ UPANJA

Moči mu stalno bolj slabijo. — Izrazil se, da bi bilo bolje, ako bi umrl, ko ne more izvrševati svojih opravil.

—o—

Vatikan. — Iz krogov, ki stoje v ožjem stiku s papežem Pijem, prihajajo glasovi, da je izginilo skoraj vsako upanje že, da bi pacijent okreval. Govori se, da je njegovo stanje tako, da utegne izdihniti vsak trenotek, toda obstoji pa tudi možnost, da se utegne bolezen vleči še več dni in morebiti celo par mesecev.

Papež sam, ki se je doslej krepko upiral, je končno pričel uvidevati resnost svojega položaja in v ponedeljek zvečer se je napram nekemu prelatu izrazil: "V takem stanju mi ni mogoče biti več papež; bolje bo, ako umrem."

V noči od ponedeljka na torek je imel bolnik le kratko spanje in še to nemirno. Vendar pa je bil v torek zjutraj še toliko pri moči, da je prisostvoval maši, ki jo je bral njegov tajnik.

VZTRAJNI NA STAVKI

"Sedeči" stavkarji v Kelsey-Hayes tovarni v Detroitu so bili tako odločni pri svoji borbi, da so sklenili ostati na svojem mestu celo preko božičnih praznikov. Gornja slika kaže, ko je neka dekle prinesla neki svoji stavkujoči prijateljici božično drevesce, da si bo z njim nekoliko obudila praznično razpoloženje. Stavkarji zahtevajo višjo plačo in izboljšanje delovnih razmer.

Iz Jugoslavije

Usoden prepir med bratoma radi malenkosti: Ker mlajši brat ni ugodil naročilu starejšega, je prišlo do spopada s sekiro. — Huda nesreča pri regulaciji Malega grabna. — Smrtna kosa in druge novice.

Brat nad brata

Velika Dolina, 6. dec. — Zadnji ponedeljek je mala vasica Bregansko selo, ki leži ob meji med savsko in dravsko banovino v kotlini na robu Gorjancev, doživela nad vse žalosten slučaj, katerega žrtev je postal Godčev Tone. — Trije bratje žive na domačiji, odkar so jim pomrli starši, ki so pripuščeni samim sebi. Njihova hiša stoji izven vasi na samoti. Znano je, da so bili pri Godčevih prepiri zelo pogosti. Njihovo opravilo je v apnenici, katera jim nudi nekaj zaslužka. Usodnega dne je starejši brat, kakor pripovedujejo, naročil mlajšemu, naj poišče voznike, da bodo vozili apno v Samobor ali Zagreb. Teh pa mlajši brat ni dobil. To je bil povod, da se je vnel med njima prepir. Beseda je dala besedo. Prepirala zmerjala in očitala sta drug drugem vse mogoče. Nazadnje, ko je starejši zagrozil mlajšemu, je ta pograbil sekiro in udaril brata po glavi, da je zazevala globoka rana. Težko ranjenega so morali takoj odpeljati v brežiško bolnišnico, kjer je, kakor poročajo, podlegel poškodbam.

Kakor pripovedujejo vaščani, so vsi trije bratje radi iskali prepira in grozili mirnim vaščanom.

Saj nisi varen prav nikjer, ne doma, ne na cesti. In ti ljudje žive med nami, se smehljajo in se delajo prijazne, skrivoma pa kujejo zarote, da ljudstvo ne govori o drugem kakor o pobojih in požigih.

—o—

Voz se je prevrnil na delavca

Ljubljana, 9. dec. — Pri regulaciji Malega grabna, pri kateri so bili zaradi nujnih opravkov delavci tudi včeraj zaposleni, je prišlo do hude nesreče. Eden izmed vozičkov, kakršne prevažajo, polne materiala, po zasilnih tirnicah, se je prevrnil na 43 letnega delavca Matijo Smodeja s Ceste dveh cesarjev, mu polomil noge in mu prizadejal tudi precej nerodne poškodbe po životu in v notranjosti tako da so v bolnišnici v skrbeh za ranjenčevo življenje. Žrtev nesreče je postal tudi 51 letni železničarski upokojenec Pavel Stravnik iz Herbersteinove ulice, ki je nekje v Mostah čital časopis na deski, pa je prišel mimo neznan voznik in ga z vozom tako hudo stisnil k ograji, da so ga morali odpeljati reševalci.

—o—

Nesrečen padec

Ko se je 53 letna Elizabeta Žmaherjeva, raznašalka časopisja v Celju vrnila na svoje stanovanje, se je vrh stopnic spodtaknila in padla. Pri tem je z vso silo zadela z glavo ob tla in na mestu izdihnila.

—o—

Nezgoda starega voznika

Iz Litije je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 63 letni Blaž Potizk, zaposlen pri posestniku Knezu v Št. Juriju pod Kumom. Vozil je težko natovorjen voz tramov, pa mu je za gradom pri Litiji spodrsnilo na zmrzlih tleh, da je padel pod voz in mu je kolo zdrobilo levo nogo.

—o—

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Marija Lamberger, kuharica stara 63 let. — V Spodnjem Radvanju je umrla Rozalija Bewardi, železničarjeva vdova stara 70 let. — Na Pobrežju v Mariboru je umrla Amalija Klasinc, soproga ključavničarja stara 27 let. — V Mariboru je zadela kap Viktorja Stegnarja, viš. sod. oficijala iz Ljubljane, ki je prišel po slavju svoje srebrne poroke na obisk k svojemu bratu, nadupravniku bolnišnice Jos. Stegnarju, Star je bil 61 let.

—o—

Odlikovani

Z redom sv. Save V. stopinje so bili odlikovani sreski načelniki: Ivan Baudek v Logatcu, Rafael Mahnič v Novem mestu, dr. Janko Vidic v Ptuju, dr. Mirko Potočnik v Črnomlju in še več drugih.

—o—

Žrtev dinamitne patrone

Posestnik Franc Novak v Ivanjkovcih je vrtal neko staro avstrijsko patrono. Pri tem mu je patrona eksplodirala ter mu popolnoma odtrgala na levi roki dva prsta, enega pa polovico. Poškodovan je tudi po obrazu in so ga odpeljali v ormožko bolnico.

—o—

Zgodaj je začel

Celjska policija je pred kratkim aretirala komaj 11 letnega dečka Ivana J. iz Nove vasi, ki je izmaknil svojemu očetu nekaj stotakov in istega dne tudi mizarskemu mojstru Baumgartnerju na Lavi prav tako nekaj stotakov v dinarjih. Fant je nekaj časa tajil, naposled pa priznal, da je hotel s tem denarjem priti do morja. Oče je šele na policiji izvedel, zakaj mu je bil sin aretiran, pa ga je tam še zagovarjal, češ, da mu je sam dal denar. Zato so še očeta aretirali.

—o—

Tolovajski napad

Pred kratkim je bil neke noči izvršen tolovajski napad na 28 letnega Jurija Perneka iz Podlehnika. Ko se je vračal domov z dela, ga je neki neznan tolovaj obdelal z nožem, da je obležal v mlaki krvi in nezavesten. Takega so našli mimoidoči in skoro je bil že zmrznjen, in ga potem spraviti v ptujsko bolnico. Le malo je upanja, da ga ohranijo pri življenju.

Amerikanski Slovenec

Najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849. W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ob zaključku leta

Zopet stojimo ob zaključku leta. Zopet je svet starejši za eno leto in mi vsi z njim. Kako hitro se umika čas!

Zdi se, da povprečen človek je preveč zakopan v svoje vsakdanje življenje, v svoje skrbi in vse razne zanimivosti istočasnosti, da na hitri beg in umik časa prav malo misli. Da smo ljudje tako zakopani v zanimivosti in skrbi vsakdanjega življenja, je menda določeno po Modrosti in Previdnosti božji sami in baš to urejuje naše življenje tu na zemlji, da smo neprestano zaposleni, da naša pozornost ne stoji samo pri dolgočasni misli na čas in na to, kaj je za nami in kaj je pred nami. Saj kako otožno bi bilo, ko bi človek samo to mislil, kaj ga čaka na svetu. Na svetu vemo, da je samo trpljenje in ena sama nepretrgana skrb, ki leži na ljudeh liki mora. Na človeštvu se je in se bo uresničevala božja nejevolja, ki je nastala nad prvima človekoma v raju: v potu svojega obraza si boš služil svoj kruh . . .. Modrost božja pa je omilila to breme človeku s tem, da je položila v njegovo življenje vse mogoče zanimivosti, ob katerih je človeku življenje bolj prijetno in bolj zanimivo in obenem to človeka nekako zamoti, da ne misli samo kaj in kaj bo, ampak da gre naprej skozi življenje ne zavedajoč se, da zraven nosi vso ono težo življenja, ki je usojeno človeštvu, da jo nosi pogumno in junaško ter da si skozi in potom tega življenja, če ga živi tako, kakor je Bogu všeč, prisluži tudi srečno večnost.

Ob zaključku leta je prav in na mestu za vsakega, da vsaj za trenotek postoji na potu svojega življenja in pomisli, kako je živel in kako je preživel leto, katerega zaključuje. Nekoliko premišljevanja, nekoliko pregleda, bo podalo vsakemu izmed nas bilanco našega življenja in ravnanja. In na podlagi tega bo vedel vsak kaj in kako ima storiti. To je vsak izmed nas do samega sebe dolžan storiti. Ako bomo znali pravilno zaključiti račune svojega življenja za ravno poslavljajoče se leto — bomo znali pravilno nastaviti tudi račune za svoje življenje v novem letu, ki pride z jutrišnjim dnem.

Kakor se posameznik spominja svojega delovanja v minulem letu, tako se ga spominja tudi list "Amerikanski Slovenec". Vsem svojim dragim naročnikom se ob zaključku leta najlepše zahvaljuje za vse naklonjenosti. Posebno zahvalo je dolžan svojim vnetim zastopnikom(cam), ki so tako naudušeno delovali zanj po svojih naselbinah. Dalje iskrena hvala vsem uglednim oglaševalcem. Še posebej pa izrekamo zahvalo našim številnim sotrudnikom, ki zalagajo list s svojimi zanimivimi članki, spisi in dopisi. Vsem najlepša zahvala in obenem priporočilo še za naprej. "Amerikanski Slovenec" je vaš list in vi ste njegovi. Ne vi brez njega — ne on brez vas ne more biti. Zavedni katoliški Slovenci se zavedajo — da brez močnega katoliškega dnevnika, bi bili katoliški Slovenci kaj švoh v primeru z nasprotniki katoliškega naziranja in prepričanja. Močan katoliški tisk, je pa kakor mogočen obzid okrog nas, ki čuva in pazi, da nasprotniki popolnoma prosto ne uničujejo onih naših najsvetlejših idealov in svetinj, ki so: **vera — dom — narod!** Zato, kakor lovec ne more v črni gozd, kjer je vse polno nevarnih živali brez zanesljive in dobre puške in podobnega orožja — tako zaveden katoliški Slovenec biti ne more brez zanesljivega in močnega katoliškega lista v tej čudni življenski mešanici. Mora imeti zanesljivega vodnika, ki mu kaže pot in ga uči kaj je prav in kaj ni. In to je dober katoliški časopis in tak skuša biti vam vsem "Amerikanski Slovenec".

Kakor v preteklosti — tako bo skušal biti "Amerikanski Slovenec" tudi za naprej svojemu narodu vse to, kar se od takega časopisa pričakuje. Skušal mu bo biti zvest vodnik in prijatelj. Njegovi številni naročniki pa naj mu tudi za naprej vračajo v tem zvestobo za zvestobo. V tem duhu se poslavljamo od starega leta 1936, ter z močnim zaupanjem stopamo nasproti novemu letu, katerega zarja se že bliža.

Predvsem pa zahvala Bogu za vse prejete dobrote v poslavljajočem se letu in Njegov blagoslov naj nas spremlja v novem letu, ki pride z jutrišnjim dnem.

NOVICE NAŠIH FARMARJEV

Willard, Wis.

Mr. Martin Klarich, ki je že dalje časa v bolnišnici, je veliko bolji in je upanje, da okreva, kar mu vsi iz srca želimo. — V zakonski stan želi stopiti John Horvat, ki si je zbral za spremljevalko v svojem življenju Miss Mary Dobuski; oba sta iz poštenih katoliških družin.

Božične praznike smo praznovali tukaj na Willardu kar najslovesnejše. Cerkev je bila na sveti večer pri polnočni sv. maši nabito polna vernikov, ki so prihiteli da počaste božje dete Jezusa. Cerkveni pevski zbor, pod vodstvom Mr. Frank Artacha, našega novega organista, je prepeval lepe božične pesmi. Cerkev je bila za ta dan tudi kaj lepo okrašena. Naš g. župnik č. Father John je imel dokaj pomenljiv govor, v katerem je izražal in želel vernikom mir; mir, katerega se pa more zadobiti le, če vlada prava ljubezen in prijateljstvo med narodom. Višek tega velikega praznika pa je bilo to, ko je skoro vsa cerkev pristopila k obhajilni mizi in sprejela v svoje srce Onega, ki dela mir. — Tako smo pri nas praznovali božič, praznik miru.

Mr. in Mrs. Frank Lesar in podpisani, smo bili na Ely, v Minnesoti, kjer smo se udeležili pogreba pokojne Mrs. Angele Zupancich. O njej bi se dalo mnogo napisati. Pa, ker vem in upam, da bo o tem že kateri drugi poročal, naj zadostuje samo sledeče: Pokojna je bila doma iz Žlebiča pri Ribnici, iz poštene in daleč sloveče gostilne "Pri roki." Njeno dekliško ime je bilo Levstek. V Ely, Minnesota, sta soprogom Johnom Zupancichem vodila dobro idočo trgovino. Pokojna je bila tihe in mirne narave in usmiljenega srca, do vsakega, ker ni ga bilo, ki bi mu bila odrečena prošnja, če ji je le bilo mogoče jo izpolniti. Če morda soprog včasih ni hotel kake prošnje uslišati, prosila ga je ona toliko časa, da je bila prošnja uslišana. Po pravici je torej zaslužila ime s katerim so jo imenovali, namreč "mati potrebnih." O njej je v polni meri veljal izrek, da dostikrat ni vedela levica, kaj dela desnica. Da je resnica to kar o njej pišem, je najbolj očitno pokazal njen pogreb. Za časa, ko je ležala na mrtvaškem odru, so prihajale množice trumoma, da so se še enkrat poslovile od pokojne dobrotnice. Ob času pogreba, je bila cerkev, dasi precej prostorna, napolnjena ljudstva. Pogrebne obrede je opravil domači župnik č. Father Mihelčič ob asistenci še dveh drugih gg. duhovnikov. Ni ga bilo, ki bi ne bil potočil solzo za blago pokojno, ko so pevci zapeli "Blagor mu, ki se spočije..." Prizadetim ostalim moje, oziroma naše globoko sožalje, pokojni dobrotnici pa naj sije večna luč.

Veselo in srečno novo leto želim vsem dobromislečim čitateljem tega lista širom Amerike.

Ludvik Perushek, zast.

P. S. — Pratik nimam več na roki. Če bi kateri želel kateri, naj se obrne na upravo Amerikanskega Slovenca.

—o—

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGE

So. Chicago, Ill.

Kakor je na tem svetu vsake stvari konec, tako se nam je zopet približal tudi konec letošnjega leta. Zato sem sklenil, da se bom še enkrat oglasil in še kaj zapisal, predno damo slovo letošnjemu letu. Ne bom izbiral, ampak kakor bodo misli prihajale, tako jih bom zapisal. — Če se v mislih podamo za eno leto nazaj, kaj bomo najprej opazili? Pač najprej to, da mnogo teh, katerim smo zadnji večer lanskega leta iz srca voščili veselo, srečno in zdravo novo leto, ni več med nami. Odšli so od nas in nikdar več se ne povrnejo, kakor se nikdar več ne povrne staro leto. Polni najlepših upov smo začeli novo leto, z najlepšimi nadami in kaj smo dosegli? Mnogi stoje sedaj razočarani, ker jim ni prineslo tega, česar so pričakovali. Marsikateri, ki je bil v svojih upih morda bolj skromen, se nima kaj pritoževati, da je za kaj prikrajšan. Vsi pa vemo to, da smo za eno leto starejši. Če pogledamo na delavske razmere, so se od lanskega leta precej izboljšale V marsikatere družine se je naselila večja zadovoljnost, ker je več zaslužka. V mnogih je žalost, ker manjka tu očeta, tam ni matere, ali se je brat ali sestra, sin ali hči, preselila s tega sveta, mnoge je bolezen položila na bolniško posteljo. Vedno je tako bilo in vedno bo, dokler bo svet stal in dokler bomo na svetu živeli umrljivi ljudje. Ko vse to premislimo, moramo pripoznati, da je le eden, ki vlada nad usodo človeka in samo eden, ki odloča in vodi naše stopinje, katerega postave so večne, kakor je večen on sam, ki je neskončni, vsevečni, ki je od vekomaj in bo še tudi potem, ko nas več ne bo. Samo on je nespremenljiv, samo on, naš Bog, naš Oče, pa če to verjamemo, ali ne. Ko vse to premišljujemo na pragu starega leta, si kljub temu ne moremo kaj, da bi prijatelju zopet ne voščili vsega najboljšega v novem letu.

Krščanska dolžnost je, da se zahvaljujemo za prejete dobrote tem, od katerih smo bili dobrot deležni. Vseh dobrot katere imamo, smo pa bili vsekako deležni od Boga. Njemu se imamo zahvaliti za zdravje, za srečo, za mir, za življenje. Zato je po katoliških cerkvah navada, da se verni zberejo na starega leta zvečer v cerkev, da se tam še enkrat poklonijo Bogu, da se mu še enkrat slovesno zahvalijo za vse prejete dobrote v preteklem letu. Zato, kakor smo slišali zadnjo nedeljo v cerkvi, bodo na starega leta zvečer, to je v četrtek. 31. decembra, slovesne zahvalne večernice. Priporočano je bilo, da bi vsi prišli ta večer za onih par minut v cerkev, vsaj k zahvali. Kaj naj pač mislimo o človeku, kateremu smo izkazali kako uslugo, pa nam za to še fige ne pokaže, kaj da bi se zahvalil za dobroto? Rekli pač bomo da je nehvaležnež. Mi pa nismo pri tem prav nič boljši napram Bogu, od katerega vendar imamo vse. Kako vse drugače je bilo v starem kraju, kjer je bila cerkev, vsaj pri nas je bilo tako, pa nismo bili najboljši, med mlačne in slabe so nas zapisali, a je bila cerkev na Silvestrov večer natlačeno polna. Naj bo letos tudi pri nas v So. Chicagi tako, da se vsi zahvalimo v cerkvi za prejete dobrote, saj bo potem do polnoči še vseeno dovolj časa ostalo za pogovore in voščila.

Zadnjo nedeljo smo bili, lahko rečemo presenečeni, ko se je č. g. župnik zahvalil za dobro uspelo božično kolekto. Rekel je, da smo ga presenetili. Verjemimo, da je to res, res je pa tudi, da je on presenetil nas, ko nas je pohvalil. To je vsekako dobro znamenje in upajmo, da bo z novim letom novo življenje zaživelo v naši naselbini, da bomo roka v roki, vsi delali za napredek. — Ko pri tem mislim na božične praznike, si ne morem kaj, da bi ne omenil, da smo za letošnji božič najbolj pogrešali slovesnega pritrkavanja. Škoda. Vse bolj praznično bi bilo. Možje, kateri znate, dajte, pozdravite novo leto s pritrkavanjem, morda bo potem srečnejše.

V enem zadnjih dopisov sem omenil, da bom že pred božičem obiskal vse naročnike in jim na dom prinesel koledarje Amerikanskega Slovenca. Dosedaj še nisem tega povsem izpolnil, pa je božič že minil in je novo leto pred durmi. V kolikor bo le mogoče bom to napravil in če bo morda kateri le izpuščen, naj ne zameri. Vsem pa želim najbolj srečno, veselo in uspehov polno novo leto.

Novinar

—o—

DVE PRIREDITVI

Barberton, O.

Na Silvestrov večer priredi fara Presvetega Srca Jezusovega v Barbertonu, O., ljudsko igro "Zapravljivec". Prireditev se vrši v dvorani društva Domovina.

V soboto dne 16. januarja priredi društvo sv. Jožefa št. 110 KSKJ. svojo letno veseliio in siler tudi v dvorani društva Domovina.

Fr. Smole

—o—

Katoliška društva, naročajte svoje tiskovine od katoliške tiskarne "A. S."

•DOGODKI•

med Slovenci po Ameriki

Slovenski farmar v Chicagi

V ponedeljek se je zglasil v našem uredništvu Mr. John Crocker iz McCook, Nebraska. Imenovani je sin slovenske priseljene družine Mr. in Mrs. Jakob Kraker. Oče je rodom iz Černomlja, mati pa je Goršetova Jera iz Semiča. Oče mu je prišel v Ameriko nekako v letih 1885. mati malo pozneje. Oče mu je umrl leta 1906. Mati je iz znane rodovine Goršetove, iz katere je bil znani Gorše, ki je nekako pred 80 leti ali več lastoval zemljišče v Chicagi, kjer sedaj stoji ponosna stavba železniške postaje "Union Station." Mladi Crocker (poamerikanjeno ime) je pravi tip pravega Belokranjca in govori prav dobro slovensko dasi rojen v tej deželi, ga belokranjsko narečje ni zapustilo. V McCook, v Nebraski, lastuje 3000 akrov obširen ranč, kjer se bavi z živinorejo. Baš zdaj, ko je prišel v Chicago je pripeljal seboj en železniški voz živine v chicaško klavnico. Mr. Crocker je še samec star okrog 38 do 40 let in zauber slovenski fant, ki smo se ga prav zveselili, ko se je pojavil v našem uredništvu in nam razlagal razne zanimivosti z nebraških farm.

—

Mr. John Mohar v Chicagi

Mr. John Mohar, ki ima lepo malo farmico ali bolje letovišče v Coloma, Mich., blizu Paw Paw jezera, se je mudil s svojo soprogo preko praznikov pri hčerkah in sinu v Chicagi. Njegove hčerke so zaposljene v Chicagi. Antonija kot mestna učiteljica, Angela pa kot diplomirana advokatinja in tretja Stefanija kot uslužbenka in stanujejo na južni strani mesta. Mr. Mohar pravi, da se je bivanja na deželi tako privadil, da mu je Chicaga s svojim šumom in ropotom postala čisto tuja, kar mu radi verjamemo. Mr. Mohorju hvala za obisk in ko bodo češnje zorele v Michiganu, ga bomo pa mi obiskali.

—

Smrt pobira

V Burley, Idaho, je umrla rojakinja Mary Kržišnik, v starosti 62 let. Doma je bila iz Podkraja. Zapušča moža, pet sinov in pet hčera.

V Ventila, Pa., je umrla Mary Tomšič, rojena Malešič, v starosti 64 let. Doma je bila iz Vinice v Beli Krajini in je živela v Ameriki 45 let. Zapušča sedem sinov in dve hčeri.

V Thomas, W. Va., je umrl rojak Joseph Borštnik, v starosti 46 let. Doma je bil v Žujevem pri Cerknici na Notranjskem. Zapušča ženo in dva sina.

V Clevelandu, O., je umrl Peter Fortuna v starosti 56 let. Doma je bil v vasi Nared pri Sv. Juriju. V Ameriki je živel 36 let in zapušča tukaj dva brata, sina in tri hčere.

Podpora! — Mi smo bili že davno tega prepričanja, da naši socialisti nimajo prav za prav ničesar pokazati kot uspeh svojega mnogoletnega truda in napora. (No, če hočemo biti popolnoma pravični, moramo priznati, da so vzgojili nekaj prav borbenih verskih odpadnikov!)

Kako smo se pa začudili, ko smo brali pretekli četrtek izpod Molekovega peresa sledeče besede: "——. To je edina delavska politika, ki obeta uspeh, ampak to politiko morajo voditi Američani, ne pa mi priseljenci, ki smo zadnjih trideset let vodili razne strančice in grupice, PA NISMO NIKAMOR PRIŠLI. Bodimo enkrat realisti!"

Podpišemo!

* * *

"Prosveta" na potu v Španijo... — Salament vendar, zdaj bodo pa videli beli v Španiji, kaj se pravi. "Prosveta" jih bo naučila kozjih molitvic! Nihče se naj ne smeje in ne šali — ker gre za res. Stric Molek slovesno naznanja, da je "Prosveta" odšla v Španijo. Ampak, da ne bo kdo napak razumel! Ne uredniški štab, niti ne šef lawndalske kovačnice v Prosvetinem uredništvu ni odšel, ampak par zavitkov papirja so poslali v Španijo. S tem so postregli svojim sodrugom v Madridu, ker mislijo, da jim je zmanjkalo že tudi papirja za domačo uporabo. Pa naj kdo reče, da naši lawndalski "velmožje" koruzarji marljivo ne skrbe za svoje sodruge na Španskem!

* * *

Kako se časi spreminjajo! — V Atlanti, Georgija, so te dni prodali palačo, v kateri je bival in v kateri je bil glavni stan znanega Kluklukslanskega glavarja Simmonsa. V tej palači so se kovali najbolj strupeni načrti proti katoličanom. Zdaj pa je prodana in jo je kupila katoliška župnija Kristusa Kralja in bo iz nje napravljena farna šola imenovane župnije. Tako je in tako se uresničujejo še vedno Kristusove besede: . . . in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenska vrata jo ne bodo premagala . . .

—o—

Katoliški Slovenci, podpirajte svoj list "Amerikanski Slovenec"!

POPRAVEK

Pueblo, Colo.

Med darovalci za Sirotišnico v Šmihelu ki so bili objavljeni dne 18. nov. 1936, sta pomotoma izpuščena dva imena in sicer Josephine Erjavec 25c. in John Erjavec, Jr. 25c. kar se naj vzame blagohotno na znanje. Vsem hvala in zdravo, srečno in zadovoljno Novo leto 1937!

Joe Spiller in **Martin Kolbezen**, nabiralca.

"TARZANOVA DVOJNIKA" (25) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Kakor bi bil zrastel iz tal, je stal pred njima divji črnec z visoko dvignjeno sulico in njegov ostri pogled ni obetal prav nič dobrega. Dečka sta za trenutek obstala kot okamenela. — "Jemnasta!" vzklikne Dick. "Joj!" ponovi Doc. "Kaj naj pa sedaj napravimo? Najbolje da smo z njim kolikor mogoče prijazni."

"Dobro jutro!" pozdravi Doc diplomatsko črnca in se prijazno posmeje, bolj kot je bila njegova navada. "Lepo jutro, kaj ne?" — Zopinga, ki je dosedaj kot prikazen stal tiho pred dečkoma, je odprl svoja široka usta in izsul skozi nič koliko besed, od katerih pa nista dečka niti ene same mogla razumeti.

Ko je divjak Zopinga nehal govoriti se je tudi nekoliko prestopil. To je dalo dečkoma vsaj nekoliko upanja, da morda pa le ne bo tako hudo, kot sta si vso stvar predstavljala, zato reče Dick: "Najbolje bo, da jo ubereva nazaj." Toda, komaj se je premaknil da pojde mimo divjaka, mu je ta nastavil sulico.

Dečka sta zopet osupla obstala in ko jima je divjak Zopinga z dvignjeno roko pokazal v smer proti naselbini kateri sta obrnila hrbet, je Doc ugotovil: "Menda nas vabi na zajutrek." — "Naj nas že vabi na kar hoče," pripomni Dick, "najbolje da ga ubogamo." Zopet sta se obrnila proti naselju, Zopinga pa za njima.

INOZEMCI IN STAROSTNE POKOJNINE

POD SOCIJALNO-VARNOSTNIM ZAKONOM

Inozemci niso izključeni. — Vsi vpravičeni delavci morajo prijaviti se.

Inozemci so vpravičeni do federalnih starostnih pokojnin ravno tako kakor ameriški državljani. Pristojna federalna oblast v Washingtonu, Social Security Board, je ravnokar to priobčila in pozivlje vse inozemske delavce v Združenih državah, naj izpolnijo in povrnejo takoj svoje prijave za socijalno-varnostni račun (Social Security Account).

Zakon, ki se nazivlje Social Security Act in ki je bil sprejet od kongresa in odobren od predsednika Roosevelta dne 14. avgusta 1935, določa, da se ob gotovih predpogojih bodo izplačevale starostne pokojnine vsem umirovljenim delavcem, ko so dosegli starost 65 let. Naj bodo ameriški državljani ali pa ne, morajo vsi oni, ki delajo v Združenih državah po dnevu 31. decembra 1936, ki niso še 65 let stari in ki so zaposleni v tovarni, delavnici, prodajalni, rudniku ali v drugem trgovskem ali industrijalnem podjetju oziroma pisarni, izpolniti in povrniti prijavo (aplikacijo) za socijalno-varnostni račun.

Federalna vlada je delodajalcem izročila tiskovine (forms) za tako prijavo in jih naprosila, naj jih izročijo svojim delavcem. Ako vaš delodajalec vam ni izročil take tiskovine, označene "Form SS-5, Treasury Department, Internal Revenue Service", podajte se na najbližji poštni urad in zahtevajte to tiskovino ali pa priskrbite si eno od delav. organizacije, kjer ste včlanjen. V tej tiskovini za prijavo imate odgovoriti le na nekoliko enostavnih vprašanj — Vaše ime, adresa, dan in kraj rojstva, pleme (barva), spol, delodajalca ime in adresa in očetovo ter materino ime. Treba, da takoj izpolnite to tiskovino s tiskanimi ali s črnilom jasno izpisanimi črkami in jo povrnete na eden izmed sledečih peterih načinov:

1. Dajte jo svojemu delodajalcu.
2. Dajte jo zastopniku delavske organizacije, h kateri spadate.
3. Dajte jo pismonoši.
4. Prinesite jo sami na poštni urad.
5. Vložite jo v zaprto kuverto, naslovljeno na "Postmaster, Local" in odpošljite jo po pošti brez poštnine.

Informacije, podane od vas, se smatrajo za strogo zaupne. Le vladni uradniki, ki so uradno odgovorni za spise v zvezi s socijalno varnostjo, imajo pristop do teh informacij.

Kmalu potem dobite listek s svojim imenom in številko na njem. Dotična številka je številka vašega socijalno-varnostnega računa z vlado Združenih držav. Treba obvestiti delodajalca, kako številko ste dobili, in pazite, da ne zgubite listka, kajti kasneje ga boste prav sigurno potrebovali.

Federalna vlada odpre in vodi za vas vaš socijalno-varnostni račun, da bo popolnoma razvidno, koliko ste od svojega industrijalnega ali trgovskega dela zaslužili po 31. decembru 1936 pa do dneva, ko dosežete starost 65 let. Vaša letna mezda, zaslužena od te vrste dela, bo vsako leto vpisana v Vaš račun, razun da se ne bodo vpisali zneski čez $3000 na leto, prejeti od enega ali več delodajalcev.

Skupni znesek mezd ali plač v Vašem socijalno-varnostnem računu bo, ko dosežete starost 65 let, služil za podlago, da se izračuna znesek in oblika starostne pokojnine, do katere boste vpravičen. Pokojnina utegne biti v obliki mesečnih čekov ali enkratnega skupnega plačila.

Mesečne pokojnine se bodo, začenši od l. 1942, izplačevale onim delavcem, katerih socijalno-varnostni račun pokaže, da so od začetka l. 1937 zaslužili $2000 ali več, in ki po l. 1936 in pred starostjo 65 let so bili zaposleni v teku petih ali več raznih koledarskih let. Dejanski znesek mesečnega čeka, izplačanega vsakemu delavcu, 65 ali več let staremu, kateri je prenehal delati v industriji ali trgovini kot delavec, bo odvisen od mezd, vpisanih v njegovem socijalno-varnostnem računu. Najmanjši znesek bo $10 na mesec in največji $85 na mesec, kateri maksimum je določen po zakonu. Nikak delavec ne bo prisiljen, da preneha biti zaposlen v starosti 65 let, ali ne bo dobival mesečnih pokojnin, dokler bo nadalje redno zaposlen v takem delu, ki spada pod starostno-pokojninski sistem. Te pokojnine se bodo redno izpačevale, dokler delavec živi, izvzemši da se bo znesek znižal za eno mesečno pokojnino za vsak mesec, v katerem bi bil redno zaposlen v takem delu, ki spada pod starostno-pokojninski sistem.

Enkratno skupno plačilo (lump-sum) se izplača onim, ki odgovarjajo nekaterim, ne pa vsem kvalifikacijam za redno mesečno pokojnino. Ta enkratna skupna plačila bodo začenjala l. 1937 in se izplačajo vsem delavcem, za katere Social Security Board vodi socijalno-varnostni račun, ko ti delavci dosežejo starost 65 let, ne da bi bili kvalificirani za mesečne pokojnine.

Preskrbljeno je tudi za delavce, ki umrejo. Ako delavec umre, predno doseže starost 65 let, bo federalna vlada izplačala njegovi zapuščini tri in pol odstotka vseh mezd, vpisanih v njegovem socijalno-varnostnem računu. — Ako delavec začne dobivati mesečne pokojnine, pa umre, predno skupni znesek prejetih mesečnih pokojnin je enak 3 in pol odstotkom skupnih mezd, vpisanih v njegovem socijalno-varnostnem računu, bo njegova zapuščina prejela preostanek. Plačila teh posmrtnin začnejo l. 1937.

Inozemci, ravno tako kakor državljani Združenih držav, so vpravičeni do teh starostnih pokojnin, ako le odgovarjajo predpogojem glede dela in mezd, določenim v zakonu za socijalno varnost. Ali, da morete dobivati te pokojnine, morate vložiti prijavo, da se ustanovi vaš socijalno-varnostni račun. Ako se ne prijavite, federalna oblast ne bo v stanu ugotoviti, da-li ste vpravičen. Radi tega prav za gotovo priskrbite si tiskovino Form SS-5 od svojega delodajalca ali od poštnega urada. Izpolnite to prijavo in povrnite jo takoj.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

TRIJE KRALJI V ENEM IN ISTEM LETU

Za Anglijo bo leto 1936 ostalo zgodovinsko važno, kajti vladali so jo v tem kratkem času trije kralji. Na levi je Jurij V., ki je umrl 20. januarja, v sredi Edvard VIII., ki je odstopil 10. decembra, na kar je prišel na prestol Jurij VI. (na desni).

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

IZKOPAVANJE NA SINAJSKEM POLOTOKU

Kakor poroča "Osservatore Romano" je 83 let stari sloveči arheolog sir Wiliam Flinders-Petri vnovič odpotoval na Sinajski polotok, kjer bo nadaljeval izkopavanja. Že prej je nekako 50 km od meje izkopal stare obmejne trdnjave ter palače. Vse stare zgradbe so bile zgrajene druga na drugi ter njihova starost sega nazaj v 12. stoletje pred Kristusovim rojstvom. Skoro vsako stoletje je bilo na kraju nekdanjega starega mesta zgrajeno novo. Sedaj so izkopali že 4 mesta iz najstarejše dobe, tako da so že našli sledove egiptskih pastirskih kraljev. Severnozahodno od Nahalal so odkrili judovsko svetišče z grškim napisom.

—o—

CIGARE ZAVAROVAL

Neki Newyorčan si je kupil zabojček cigar ter jih dal zavarovati zoper ogenj. Nato pa je cigare pokadil ter šel k zavarovalnici ter od nje zahteval odškodnino, češ, da so mu vse cigare zgorele in da ima zato pravico terjati zavarovalnino. Zavarovalnica pa se je branila izplačati. Ker se zavarovalnica tudi poravnati ni hotela, je mož šel k sodišču in zavarovalnico tožil. Sodišče pa je razsodilo, da ima mož prav, ker so cigare res zgorele in da mora zavarovalnisa cigare plačati. Zavarovalnica je nato res plačala, toda moža naznanila državnemu pravdniku, češ, da je hote in namerno zažgal gorljive stvari, katere je poprej dobro zavaroval. Sedaj je stvar vnovič prišla pred sodnike, kateri so moža obsodili na 3 mesece zapora.

—o—

BRADA VZROK SMRTI

V mestu Braunau na Nemškem je na pokopališču nagrobnik nekega župana, ki je umrl že leta 1572, in sicer se je ubil. Padel je po stopnicah ter si zlomil vrat. Ta mož je baje nosil dva metra dolgo brado. Kadar je hodil, je moral brado dvigniti z roko, da se mu ni zapletla med noge. Nekega dne pa je šel po stopnicah in je pozabil z roko dvigniti brado. Zapletla se mu je med nogami, zaradi česar je mož padel po stopnicah in si zlomil tilnik.

—o—

POSLEDICE STAVKE

Občinski svet v Bruslju je sprejel nov davek, katerega pa morajo plačevati velike trgovine. In sicer ga morajo plačevati samo take velike trgovine, katere imajo več kakor 15 uslužbencev. Davek znaša 500 do 10.000 frankov na leto za vsak oddelek. Zoper ta davek pa so bruseljski veliki trgovci začeli svoje vrste stavko. Nobena velika trgovina namreč zvečer ni več prižgala električnih svetilk, ampak so za silo povsod prižgali sveče. Ta razsvetljava pa je kupujoče občinstvo tako zanimala, da se je vsled tega kupujočih ljudi v trgovinah kar trlo. Nastopiti je morala policija, ki je zaradi varnosti ljudi gonila iz trgovin, da bi se gneča zmanjšala. Ker policija take razsvetljave ne sme prepovedati, bo ta stavka še nekaj časa trajala v veliko veselje občinstva ter v velik profit stavkujočih trgovcev.

—o—

BARVASTA LUČ IN RASTLINE

Zanimiv poskus je napravil ameriški botanik Enoch Karrer, ki je dal rastlinam rasti v dnevni, temveč v umetni barvani svetlobi. Pri tem je ugotovil, da se rastline v rdeči luči krivijo druga od druge, v modri svetlobi pa delno druga proti drugi, delno druga od druge. V temnomodri luči dobe rastline najdaljše korenine, v oranžnordeči pa najkrajše. V modrozeleni svetlobi dobe rumeno barvo, v oranžni pa posebno lepo zeleno zunanjost.

KAKO SO LJUDJE PORAZDELJENI NA ZEMLJI

Število vseh ljudi na zemlji cenijo na dobri dve milijardi. Od teh jih živi nad polovico v Aziji, četrtina v Evropi. Komaj dobra desetina človeštva prebiva v obeh Amerikah. V Afriki jih je pičlih 150 milijonov prebivalcev ter v Avstraliji in Oceaniji skupno komaj 10 milijonov. Okrog južnega tečaja pa je še cel kotinent Antarktika brez stalnih prebivalcev.

—o—

KITAJSKI PREGOVORI

Celo najboljša gospodinja ne more skuhati riževe juhe, če nima riža.

Kdor s prenagljenostjo napreduje, se bo s hitrico umikal.

Čim večja družba, tem večji klepet.

Kdor se ne zna napihovati, ne pozna umetnosti napredovanja.

Pomota enega trenutka ustvarja žalost vsega življenja.

Če nekdo vedno usta zaprta drži, postanejo njegove besede krilatice.

Moški misli, da nekaj ve, ženska ve vse vedno bolje.

Hudobnega človeka ljubiti, je kakor rediti tigra. Če ga dobro ne krmiš, te samega požre.

—o—

V vsako slovensko katoliško družino slovenski katoliški dnevnik "Am. Slovenec!"

Naš glas

NEČEDNA IGRA S CANKARJEM.

P. Bernard.

Naprej je bilo določeno, da moramo dobiti "klerikalci" po glavi glede Cankarja, pa naj bi rekli ali naredili, karkoli bi hoteli. Če je enkrat zapisano v zvezdah nam nasprotnega neba, da nas mora Cankar "nabiksati", nas pač mora, pa tudi če bi se sam branil.

Ko je šlo glede Kulturnega vrta med Baragom in Cankarjem, so naši ljudje odločno povedali, da dajo Baragi prednost. Dobro so vedeli, zakaj so tako povedali. In zmagal je Baraga kot mož, ki zasluži prvi in glavni spomenik.

Takrat nam je nasprotni tabor na vse mile viže očital, da smo nazadnjaki in da Cankarja ne maramo. To je bil v njihovem tisku prav nečeden kulturni škandal. Takrat je bilo vse polno dokazovanja, kako velikanski pomen ima Cankar za ves narod, in kako grdi smo nekateri ljudje, ki tega ne priznamo.

In tako smo dobivali po glavi. Pa je bilo pripravljenega še vse več materiala za bunke po naših glavah, ker so nasprotniki upali, da bodo naši ljudje Cankarja res popolnoma zatajili.

To upanje se pa ni uresničilo. Ko je stal Baragov spomenik, se je pričelo delo za postavitev Cankarjevega. Tedaj pa spet ni bilo prav. Prej so očitali da Cankarja ne maramo — in to ni bil majhen greh. Zdaj očitajo, da Cankarja hočemo — in to spet ni majhen greh . . .

Če bi bili mi operirali z njegovim brezverstvom, z njegovo nemoralnostjo, z njegovo odtujenostjo narodu — kakšen fanatizem bi se nam bil očital!

Mi tega nismo storili, oni pa sedaj delajo, kar so od nas pričakovali in že naprej smatrali za velik kulturen škandal. Dober tek, gospoda!

Ista umazana igra kot glede Cankarjevega pisateljskega dela se uganja z njegovo soho. Preden je bila ukradena, so pisali o nas tako zmešano, da človek ni mogel razbrati, kaj nam prav za prav očitajo. Vse vprek je letelo:

Klerikalci nimajo pravice do sohe . . .

Klerikalci nočejo sohe . . .

Klerikalci se sramujejo sohe...

Klerikalci bi se sami radi znebili sohe . . .

Klerikalci si hočejo na vsak način prilastiti soho . . .

Klerikalci proslavljajo soho...

Kaj naj bi bili potemtakem sploh naredili klerikalci, da bi bilo približno prav?

Ko je soha izginila, so namigavali: Ali nismo rekli, da so se klerikalci sami želeli iznebiti sohe . . .?

Ko so klerikalci dali narediti novo soho, so spet obrnili in rekli: Ali nismo naprej vedeli, da se klerikalcem ne da nič dopovedati? Svojo ženejo in svojo bodo gnali. Ves trud nas ubogih naprednjakov je zaman. Klerikalec ostane klerikalec!

In ker je ves drugi naprednjaški trud za preprečenje odkritja Cankarjeve sohe šel po vodi, so iznašli nov škandal: Klerikalci so dali narediti novo soho, to se pravi — "ponaredili" so jo. Umetniku Lobodi kradejo, kar je njegovega! Plagijatstva so krivi!

Nekaj groznega so ti nesrečni klerikalci! Le pomislite! Odkar jim je prišel Kulturni vrt po zaslugi naprednjakov v kremplje, so si ustvarili jasen program: Najprej Baraga, potem Cankar! Do danes niso odstopili za las od tega načrta kljub tisočerim spletkam naprednega tabora! Če to ni od sile! Pošten naprednjak mora v resnici znoreti ob tej nepremakljivosti in doslednosti klerikalcev!

In res so vsi pošteni naprednjaki že ob pamet! V tem kotu eden dokazuje, da je bil Cankar popoln brezverec. Njegov bratec v drugem kotu piše dolg članek skuša **dopovedati,** da je bil Cankar vse življenje globoko veren. Kateri naprednjak ima prav?

Zopet se oglasi oni v prvem kotu in zatrjuje, da je Cankar njihov in samo njihov. Drugi del naroda da nima ničesar iskati pri njem. Pa se oglasi bratec iz nekega tretjega kota in piše, da je Cankar last vsega človeštva, celega vesoljnega sveta. Spet moram vprašati: Kateri teh bratcev ima prav?

Eden piše: Cankarju se sploh ni bilo treba izpreobrniti. Drug pravi: Cankar se je izpreobrnil, ko je bil že nenormalen . . . In potem citira Cankarja samega: "Spokoril se je Kette, ko mu je bila že tudi duša razjedena v bolezni, in nad njegovo posteljo je visel molek; spokoril se je Murn in ob svoji zadnji uri je držal razpelo v rokah. To je utrujenost . . ."

Pri Ketteju in Murnu je bila torej po Cankarjevo — utrujenost! Naj bo!

Ko je prišlo do tega, da se je Cankar sam pred smrtjo pokrižal — ali je bila tudi to — utrujenost? Cankar sam o tem ni ničesar zapisal. Ni mogel več. Namesto njega je pa po nekaj letih zapisal Mr. Molek in namesto besede "utrujenost" je rabil lepšo: "nenormalnost" . . .

No, naj že bo to ali ono. Beseda ni konj. K vsemu temu bi jaz tole rekel:

Končno je popolnoma prav, da napredna javnost vse te reči dobro prebrska. Počasi bodo bralci njihovih listov spoznali, kar mi že dolgo vemo: *Dosti lahko je zafrkavati vero in se norčevati iz Boga, dokler je človek "na višku svoje moči". Takrat je morda brezverstvo in brezboštvo celo koristna reč. Ko pa človeka prime "ta zadnja", pa hitro spozna, da je brezverstvo presneto "švoh" roba.* To bo zadnji vzrok tistih reči: "Spokoril se je Kette . . . spokoril se je Murn . . . In še: Nenormalen je postal Cankar . . .

Bog daj, da bi postali tako "nenormalni" tudi tisti bratci iz prvega, drugega in tretjega kota! Nič se ne muzajte, gospodje, prav nič ne veste, kako vam bo *"duša še razjedena od bolezni..."*

Končno še enkrat vprašanje: Čigav je Cankar?

Mi klerikalci smo skromni ljudje in smo hvaležni tistemu gospodu iz tretjega kota, ki je zapisal, da je Cankar last vsega človeštva. Ker smo končno vendar tudi mi kos človeštva, nam je vsaj na ta način pripadel košček Cankarja. Pa naj bo "tretjina" ali milijonina — zadovoljni smo z vlogo ubogega Lazarja, ki je pobiral drobtine, padajoče z bogatinove mize. Tako je postal Cankar po "gnadi" naših bogatih naprednjakov kljub vsemu — nekoliko "naš".

Naznanilo in zahvala

Potrtih src naznanjamo vsem vam, našim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je, previden s svetimi zakramenti, za vedno preminul naš ljubljeni soprog in oče

Anton Zakrajšek

Rojen je bil leta 1872 v Dvorska Vas, fara Veliki Lašče, na Slovenskem. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v cerkev sv. Vida in potem na Calvary pokopališče.

Naj tem potom izrazimo posebno zahvalo č. g. Matija Jager, ki so prihiteli še ob pravem času, da so podelili okrepčilo blagopokojnemu z zadnjo sveto popotnico. Zahvaljujemo se tudi č. g. pomočnikoma g. A. Andrej in g. M. Sodja za tako lepo opravljene cerkvene obrede.

Hvala vsem darovalcem za svete maše in za krasne vence, vsem darovalcem avtomobilov, kakor tudi vsem, ki so nam stali ob strani v tem času, ga prišli pokropit in nas tolažili.

Še posebna zahvala društvu Slovenec štev. 1, SDZ., ki so se korporativno poslovili od svojega društvenega brata. Zahvaljujemo se tudi društvu Makabejcev in društvu sv. Janeza Krstnika.

Ti pa, naš predragi soprog in oče, počivaj v miru nad zvezdami!

Žalujoči ostali:
FRANCES, soproga; ANTON, FRANK, JOSEPH, EDDY in WILLIE, sinovi, in FRANCES, hči; kakor tudi ostali sorodniki.

Cleveland, Ohio, 24. decembra 1936.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Italijo in vse druge dele sveta po dnevnem kurzu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:

Za $ 2.55	100 Din
Za $ 5.00	200 Din
Za $ 7.20	300 Din
Za $ 9.50	400 Din
Za $11.70	500 Din
Za $23.00	1000 Din

Lire:

Za $3.50	50 lir
Za $6.40	100 lir
Za $29.00	500 lir

Za izplačila v dolarjih:

Za $ 5.00 pošljite	$ 5.75
Za $10.00 pošljite	$10.85
Za $15.00 pošljite	$16.00
Za $25.00 pošljite	$26.10
Za $40.00 pošljite	$41.25
Za $50.00 pošljite	$51.50

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembi. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH
(V pisarni Am. Slovenca)
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

VELIK BLAZNIKOV PRATIKA

ZA LETO 1937

JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote prepozni. Stane s poštnino vred

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna
AMER. SLOVENEC
1849 W. Cermak Rd.
Chicago, Ill.

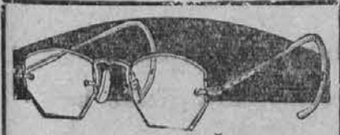

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

SPITE TRDNO, VZIVAJTE VASO HRANO

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Mnogokrat odpravi neprebavnost in zaprtnico

NAROČITE SI PROSTI VZOREC
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Pošljite mi brezplačni vzorec.
Ime .....
Naslov .....

V vseh lekarnah

Peter Pavel Glavar

LANŠPREŠKI GOSPOD.

Zgodovinska povest
—
spisal
DR. IVAN PREGELJ.

Potem je spet upal: "Izgubil je knjigo, a ljubil je krepost. Morda še živi —"

Planil je kvišku in zaklical tajniku: "Sedite in pišite!"

"Komu, presvetli?" je vprašal tajnik.

"Pišite v Senj, škofu Benzoniju."

Nato je narekoval pismo, ki naj bi odvalilo zadnjo oviro s poti, ki jo je hodil Peter Pavel . . .

XIII. NA MORJU IN V PRISTANU.

Peter Pavel je spal in sanjal. Zdelo se mu je, da potuje skozi neznano deželo. Nekak moten, meglen somrak je ležal nad ravnino, po kateri je šla pot kakor gaz. Ni bila prijetna pot, a krajšala mu jo je zavest, da hodita ob njegovi desni in levi še dva potnika. Čudno ga je nekaj vezalo na sopotnika, dasi ju ni poznal. Šli so molče, zatopljeni vsak sam vase. Medla modrikasta luč, ki je silila skozi somračno meglo, je komaj nejasno osvetljevala temne postave popotnikov.

"Dani se," je čustvoval Peter, "in že dolgo, dolgo hodimo. Kako je to neki, da noče biti že dan?"

In potožil je sopotnikoma: "Ali smo pot zgrešili. Nikoli še take dežele! Hodimo, a ni jutra ne dne."

In oni na levi je kakor odpel: "Mojzes je hodil, a ni prišel."

"Kdo sta, da govorita iz pisma?" je mislil Peter Pavel. In kakor v odgovor na njegove misli sta odgovorila z isto besedo: "Zaupaj in veruj in boš prišel."

"Če bi hodil sam, bal bi se," je dejal Peter Pavel. "Pa mi je sam Bog vaju dal za spremstvo in to je dobro."

Obmolknili so. V ravni na desni in levi pred potniki so jeknili čudni glasovi. Bilo je kakor da tulijo volki, potem pa, kakor da jočejo jagnjeta za izgubljeno materjo.

"Moj Bog, v volkove gremo," je rekel Peter Pavel.

"To niso volkovi," je dejal popotnik na desni.

"In niso jagnjeta," je dejal popotnik na levi.

"Pa kaj so, povejta mi. Kaka čudna dežela je to!"

Tisti na desni je rekel: "Tisti, ki tožijo kakor jagnjeta, so bedniki, ki so želeli duhovnika pa ga niso imeli."

Laježvolkov in vekanje jagnjet je rastlo v neskončnost. Petru Pavlu se je srce krčilo v prsih in je občutil toplo sočutje do vekajočih. Kakor sam zase je potožil:

"Moj Bog, koliko pa je še takih na svetu, ki o duhovniku Kristovem še nikoli slišali niso."

"Morje jih je," je podobno vzdihnil potnik na desni.

"Temo bi napolnili, če bi dno imela," je rekel trpko potnik na levi.

"Kakor čolnič," je rekel Peter Pavel, "plava Cerkev na morju v temi. Potapljajo se, ne vidijo nje. A peklo je silno. O, ali bo premagala v temi in viharju vrata peklenska?"

"Bo jih," je jeknil odgovor z desne in leve. Smrtna tišina je legla vseokoli. Iz te tišine pa je jeknil hipoma strašen glas, rjovenje pustinjskega leva. Peter Pavel se je krčevito prijel pod pazduho rok svojih sopotnikov.

"To je Njegov glas," je dejal slovesno potnik na levi.

Petru Pavlu se je v sredi med neznanima drugovoma ogrelo srce in je vprašal zaupno: "Tako lepo sta me v sredo vzela in me tolažita. O, recita, kdo sta?"

In je rekel potnik na desni: "V eni noči, preden je petelin trikrat zapel, sem ga zatajil pred deklo."

In je rekel potnik na levi: "Ko so Štefana kamenjali, so obleko položili k mojim nogam. Na poti v Damask pa me je vrgel s konja in sem ga spoznal."

Peter Pavel je radostno vzkliknil in ju spoznal po sliki na domu župnika Roglja: "O svetca božja, moja ljuba patrona, zdaj verujem, da me prav privedeta."

Ona dva pa sta bila izginila; tla pod Glavarjem pa so se zazibala kakor v potresu. In zdaj je strašen grom pretresel ozračje. Peter Pavel Glavar se je prebudil, zavedel in spoznal, da je na ladji med romarji in da ladjo meče strašen vihar. Jok in vzdihovanje plahih sopotnikov je napolnovalo temni prostor, kamor so se bili zgnetli. V svitu male oljenice je videl blede obraze mož in žena. Vihar ga je bil vrgel iz ležišča sredi med nje. Šele po dolgem se mu je posrečilo, da se je izvil iz živega kupa in prišel na stopnice, ki so vodile na krov. Lezel je navzgor. Posrečilo se mu je dvigniti vrata, ki so zapirala lino na krov. Oslepel je v strašni bliskavici. Nato je videl, kako je vihar trgal jadra in lomil jambore. Začutil je ostri vonj strelnega puha v nosnicah in slano morsko peno na ustnicah. Silovit sunek je nagnil ladjo, strašen val se je dvignil čez krov in zalil odprto lino in skoro odplaknil Petra nazaj navzdol. Brezizrazen rezek glas je zazvenel nekje ob Petru:

"Zapri lino!"

Peter je izpustil pokrov in zdrknil po stopnicah nazaj med sopotnike. Kakor skrivnostno spoznanje ga je obšlo neskončno sočutje do njih in je vzdihnil v svoji duši:

"Poginili bodo! Gospod! Reši jih, reši! Duhovnika ni med njimi, kakor jagnjeta po materi bodo tožili. Reši jih!"

In z močnim glasom je začel moliti:

"Zgodnja danica, Zdravje bolnikov, Pribežališče grešnikov, Tolažnica žalostnih, Pomoč kristjanov . . ."

In kakor en glas je odgovorila preplašena srenja:

"Prosi za nas!"

Vihar je popuščal. Zopet je zlezel Peter Glavar po lestvi navzgor in oprezoval skozi špranje na krov. Zdaj je slišal krmilarja: "Šjor padrone!" (Gospod kapitan!)

"Ča je, Stevo?"

"Zadeli smo."

"E pa da! Povozili smo ribiški čoln z ljudmi. Bog jih reši." Veter je zašumel znova. Ko je bilo zopet tiho, je slišal Glavar: "Šjor padrone!"

"Ča je, Stevo?"

"Krmilo je uničeno in mrtvo."

"Tristo —"

Zopet je sunil vihar in preglušil besedo kapitanovo.

(Dalje prih.)

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, : : CHICAGO, ILLINOIS

Za predpustno sezono

si poskrbite lepih poskočnic, valčkov in koračnic, ki so rekordirane na

COLUMBIA PLOŠČE

V zalogi imamo naslednje plošče:

25000-F—Ribniška korajža, petje, duet
Kranjski piknik, petje, duet 75c
25001-F—Na ofceti
Juhu polka, harmonika 75c
25002-F—Juhu valček
Domžalska polka, harmonika 75c
25005-F—Kaj ne bila bi vesela
Sirotek, ženski duet 75c
25020-F—Stari kranjski valček
Štajerska, harmonika 75c
25027-F—Sobotni večer, valček
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon 75c
25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del 75c
25040-F—Hojer valček
Pečlarska polka, instrument. trio 75c
25041-F—Veseli rudarji, koračnica
Sladki spomini, valček, Hojer trio 75c
Burja, koračnica, orkester 75c
25044-F—Coklarska koračnica
Triglavski valček, Hojer trio 75c
25045-F—Mazulinka
Ptičja ohcet, šotiš, Hojer trio 75c
25047-F—En starček je živel
Sijaj solnčice, moški kvartet 75c
25049-F—Zadovoljni Kranjec
Prišla bo pomlad, moški kvartet 75c
25056—O mraku
Dolenjska, moški kvartet 75c
25059—Jaka na St. Clairu, polka
Clevelandski valček, inštr. trio 75c
25061—Žužemberk polka
Zadnji poljub, valček, harmonika duet 75c
25062—Povšter tanc
Ribenška polka, harmonika in kitare 75c
25063—Ančka pojd plesat, valček
Treplan za ples, harmo nika in inštr. 75c
25064—Ribenška, I. del
Ribenška, II. del, moški kvartet 75c
25066—Kranjski spomini, valček
Luna valček, orkester 75c
25071—Regiment po cesti gre, s petjem
Sebelska koračnica, harmonika 75c
25072—Štajerska
Moj prijatelj, polka, moški kvartet 75c
25073—Zveličar se rodi
Zakaj svetlobe. Poje moški kvartet Jadran 75c
25074—Sokolska koračnica
Kje je moja, harmonika in kitare 75c
25076—En let' in pol
Ljubca moja, ženski due in klavir 75c
25078—Dunaj ostane Dunaj
Neverna Ančka, harmonika in kitare 75c
25079—Danici
Domače pesmi, ženski duet in klavir 75c
25080—Oberštajeriš
Slovenski poskočni šotiš, godba 75c
25082—Bod' moja, bod' moja
Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton 75c
25083—Čez Savco v vas hodiš
Sladki spomini, ženski duet in klavir 75c
25084—Nočni čuvaj
Pevec na note 75c
25085—Cingel congel
So ptičice zbrane, ženski duet in klavir 75c
25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje.
Rojakom, moški kvartet, petje 75c
25089-F—Kje je moj mili dom, narodna,
Moja ljubca je. . ., narodna, Ant. Šubelj 75c
25090-F—Megla v jezeru, narodna,
Zaspanček, narodna, Ant. Šubelj 75c
25091-F—Oj pastirčeki, božji ljubljenci,
Vsi verni kristjani, božična, poje A. Šubelj 75c
25093-F—Moja Francka,
Potepuh, valček, harmonika 75c
25095-F—Sladke vijolice, valček,
Double Eagle, koračnica, harmonike 75c
25096-F—Treba ni moje ljubce plavšati,
Ko ptičica ta mala, pojete M. Udovič in J. Lavše ..75c
25097-F—Dekle to mi povej,
Pastir, bariton, A. Šubelj 75c
25099-F—Zvedel sem nekaj novega,
Micka, ženski duet, Udovič in Lavše 75c
25100-F Zagorski zvonovi, narod. pesem,
Vsi so prihajali, nar. pesem; poje A. Šubelj 75c
25101-F—Bleški valovi, valček,
Lepa Josefa, polka, harmonika, Špehek 75c
25102—Morje adrijansko, pevsko društvo Zora,
Ciciban, bariton Ant. Šubelj 75c
25104-F—Gozdič je že zelen,
Po gorah je ivje, petje Udovič in Lavše 75c
25106-F—Al' me boš kaj rada imela,
Ljubca moja, kaj si strila, petje, sestri Mihilič ..75c
25107—Dobro jutro, ljubca moja,
Ko dan se zaznava, žensko petje, duet 75c
25108—Od kje si dekle ti doma, valček
Zgaga polka, Lovšin, harmonika 75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Iveri.

Nevtralni smo in nevtralni moramo biti. Tako kriči Blum v Parizu. Španci naj si sami porežejo vratove, nas to ne briga. Nekaj utegne biti naivnežev, ki bodo Blumu verovali na besedo, mnogi bodo pa le tudi vedeli, kako je s tako — nevtralnostjo na političnem polju.

Neka Amerikanka je pisala dne 17. oktobra iz San Rema na Laškem sem v Ameriko: "Poletje je bilo strašno tam na obali med Baski ne le radi bojev, ki so se vršili neprestano skozi več ko dva meseca, in radi nemira, ki se je nas polaščal, da bi desničarji ne bili poraženi, temveč tudi radi nadaljnega strahu, ko smo videli, kako francoska vlada pomaga na vse načine nasprotniku, seve na škodo lastnega francoskega ljudstva.

Med desetdnevno bitko za Irun komaj sedem milj od naše vile so drdrali skozi vse noči po štiri vlaki vsako uro, napolnjeni z orožjem za rdeče v Irunu, po francoskem teritoriju in čez mednarodni most. Ker je naša hiša visoko nad železniško sotesko, sem jih slišala drdrati vse noči, akoravno so šli prej komaj trije tovorni vlaki na teden, in noben ponoči.

Vsakdo je to vedel in je govoril o tem, ampak tako so bili ljudje in časniki prestrašeni, da sta le eden ali dva časnika to omenila, pa noben ni protestiral.

Mučeniki so padali pod ognjem nasprotnikov, kakor do 40 Klaretincev v Barbastru, starem križarskem mestu, ki so šli tako veselo v smrt, da se jim je pridružil neki komunističen mladenič, glasno spovedal svojo vero na Krista Kralja in je bil z njimi vred mučen.."

Noč in Blum prikrivata, zakriti pa ne moreta, svoječasno pa pride še več na beli dan.

Dopisnik lista "The London Daily Express" poroča iz Istambula, da je med 20. in 31. oktobrom šlo 18 ruskih ladij skozi Dardanele, vse natvorjene s topovi, zrakoplovi in municijo. Posebno naši rdeči "demokrati" verujejo na besedo, da so bili na ladjah le čevlji za špansko deco. Tupatam pa se jim le tudi izmuzne, da imajo demokrati v Madridu dosti takega orožja, ki je prišlo od — nevtralcev. Saj se poznamo.

*

Sam sem bil v Zagrebu tiste dni, ko so Hrvati pozdravljali dr. Korošca kot pravega — spasitelja. Upam, da mu to ni zašlo v glavo. Tempora mutantur — časi se spreminjajo, in med tem je dr. Korošec marsikaj doživel, kar ga pa zopet ni potrlo. Zdaj je, rekel bi, zopet na svojem mestu, ampak politika ostaja politika, spreminja se ko aprilovo vreme. Zadnjič je prišel minister Korošec v Zagreb. Prav neki katoliški list piše o obisku: "Diktaturska perjanica Dr. Korošec bio je početkoma studenoga u Zagrebu i posjetio je bana, nadbiskupe i svojega kolegu upravitelja policije. Rekao je novarinama, da se nada, da će jednom i Hrvati biti zadovoljni u državi i s — njime. Kao da bi u državi, kojo će urediti slobodan narod, može biti mjesta na upravi za takovog diktaturaškog slugana."

Včeraj — spasitelj, danes — slugan...tako je v politiki.

G. Molek rad poudari, češ. "katoliške fronte ni nikjer." in ima prav, kadar gre za katoliško politično fronto, ker taka politična fronta je pač nemogoča. To izkuša tudi dr. Korošec.

—o—

NESREČEN ZAČETEK

Alexandria, Va. — Preteklo nedeljo si je neki Omar Hickman privoščil svojo prvo vožnjo po zraku v aeroplanu. Bila je to tudi njegova zadnja vožnja, kajti aeroplan je treščil na zemljo in nesrečni potnik je našel pri tem smrt.

—o—

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

MOVEMENT TO COLLECT DELINQUENT TAXES

Under the able leadership of Clayton F. Smith, the president of the County Board, the Board of County Commissioners are taking the initiative in the campaign to get the public tax minded and to collect the delinquent taxes in order that the various governmental bodies may function properly and efficiently. This in turn would lessen the burden of that class of citizens who promptly pay their taxes. The same efforts are being made by the Mayor Edward J. Kelly and the City Council, County Treasurer Horrace G. Lindheimer, President James B. McCahey of the School Board and Robert J. Dunham President of the Park Board.

President Smith proposed an appointment of a committee of the various agencie interested in tax collection to cooperate with the committee of the County Commissioners, which he himself will appoint, in order to make a thorough study of the problem and devise the ways and means how best this problem could be solved. Mayor Kelly has already appointed such a committee and Treasurer Lindheimers, President Dunham, and McCahey are giving their untiring support and cooperation to the proposition.

Last year under the initiative of president Smith the Board appropriated an amount of money with which a publicity campaign under the direction of the County Treasurer was conducted and in which the Foreign Language Press cooperated wholeheartedly.

Every patriotic and civic minded citizen will welcome this move because no government can function without the payment of taxes, and the prompt payment by all tax payers will not only serve to reduce the cost of government but will also reduce the taxes in general.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.

Telefon: 85 — Res. 4080-W

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: $2.00

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road,